

5. Kwon J. H. On the factors of bitcoin's value at risk. *Financial Innovation*. 2021. Vol. 7, № 1. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40854-021-00297-3>

УДК 657:338.24:339.564

Небісь В. П., аспірант
ДННУ «Академія фінансового управління»

РОЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ У ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ-ЕКСПОРТЕРІВ ДЛЯ СТВОРЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОЇ ЦІННОСТІ

Умови повномасштабної війни зумовили істотні структурні деформації економіки України, що проявилися у скороченні промислового виробництва, руйнуванні логістичної інфраструктури та втраті зовнішніх ринків. За таких обставин експортна діяльність підприємств виступає ключовим чинником збереження економічної стійкості та забезпечення валютних надходжень, що є критично важливими для фінансування відбудови та підтримки макроекономічної стабільності. Саме тому державна політика у сфері розвитку експорту отримала стратегічне спрямування у низці нормативних документів. Зокрема, Національна економічна стратегія до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179 [1], окреслила експорт як один із драйверів економічного зростання, наголосивши на необхідності диверсифікації ринків збуту, зменшення сировинної залежності та розвитку інноваційного потенціалу підприємств.

З урахуванням воєнних викликів та потреби інтеграції у європейський економічний простір у 2024 р. Міністерством економіки презентовано проєкт Національної експортної стратегії до 2030 року [2], що передбачає підвищення частки експорту у ВВП, підтримку виробництва з високою доданою вартістю та розширення державних інструментів стимулювання експортерів. Ще одним важливим інституційним орієнтиром також є Ukraine Facility [3] (2024–2027) – комплексна програма відновлення та розвитку України, яка, серед іншого, передбачає вдосконалення механізмів експортного кредитування та залучення інвестицій.

Таким чином, вітчизняне законодавство формує передумови для зміцнення ролі експорту в національній економіці та створює підґрунтя для підвищення міжнародної конкурентоспроможності українських підприємств. Водночас інтеграція принципів сталого розвитку у звітність експортерів покликана забезпечити баланс економічних, соціальних та екологічних пріоритетів, що відповідає як вимогам євроінтеграції, так і потребам суспільства у післявоєнний період.

Традиційні підходи до фінансової звітності вже не забезпечують достатнього інформаційного підґрунтя для комплексної оцінки впливу бізнесу на соціальне та природне середовище. Це зумовлює необхідність посилення інформаційного забезпечення експортної діяльності шляхом інтеграції принципів сталого розвитку у звітність підприємств. Такий підхід створює основу для формування нової якості управлінських рішень, сприяє підвищенню прозорості та довіри з боку міжнародних партнерів і суспільства. Інкорпорація екологічних, соціальних та управлінських (ESG) показників у систему корпоративної звітності трансформує її у стратегічний інструмент

створення соціально-економічної цінності, поєднуючи економічні результати з імпакт-ефектами для суспільства.

У контексті євроінтеграційних процесів Україна поступово імплементує положення Директиви ЄС 2014/95/EU та Директиви (EU) 2022/2464 (CSRD), що визначають вимоги до розкриття нефінансової інформації та підготовки звітності зі сталого розвитку [4]. Запровадження Європейських стандартів звітності зі сталого розвитку (ESRS) формує стратегічні орієнтири для підприємств-експортерів, адже відповідність міжнародним вимогам відкриває доступ до європейських ринків, полегшує залучення інвестицій та зміцнює довіру міжнародних партнерів.

Таким чином, інтеграція принципів сталого розвитку у звітність підприємств-експортерів є ключовим інструментом створення соціально-економічної цінності. Вона забезпечує синергію економічних результатів з екологічними та соціальними ефектами, посилює інформаційне забезпечення управління, підвищує міжнародну конкурентоспроможність та сприяє формуванню позитивного іміджу України як надійного торговельного партнера у глобальному просторі.

Перспективні напрями подальших досліджень у сфері інтеграції принципів сталого розвитку у звітність підприємств-експортерів пов'язані з розробкою методик кількісної оцінки соціально-економічної цінності імплементції ESG-показників, удосконаленням індикативних моделей моніторингу ризиків та можливостей у міжнародній торгівлі, а також гармонізацією національних стандартів звітування з європейськими вимогами CSRD та ESRS. Особливого значення набуває вивчення впливу нефінансової інформації на інвестиційну привабливість українських експортерів, розробка цифрових інструментів автоматизації процесів підготовки звітності зі сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п#Text> (дата звернення: 26.09.2025).
2. Міністерство економіки України. «Національна експортна стратегія до 2030 року (проект)». URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/2eb5c34f-2957-4220-b1ab-01d27eff1a2f> (дата звернення: 26.09.2025).
3. Ukraine Facility (2024–2027). Міністерство економіки України. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/> (дата звернення: 26.09.2025).
4. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку: розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.10.2024 №1015-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 26.09.2025).